

Posudek diplomové práce

Mgr. Marta Nejedlá: Překládání Julia Cortáзара do češtiny. Průkopníci, zamlčování a současné překladařské: Cortázarův odkaz stále živý.

Diplomová práce Mgr. Marty Nejedlé se zabývá otázkou zajímavou pro dějiny českého překladu, a to překlady z díla Julia Cortáзара (materiálově se zaměřuje na povídku *Pronásledovatel* a román *Nebe, peklo, ráj*). Důraz klade i na překladaře jednotlivých Cortázarových děl a na recepci jeho prací v českém prostředí. Snaha o co nejširší postižení tématu s sebou samozřejmě nese určitá úskalí, která se autorce nepodařilo překonat.

Prvním problémem je samotné vymezení tématu a přístupu k jeho zpracování – autorka setrvává v podstatě na filologickém vidění jazykových jednotlivostí, bez náležité translatické interpretace. U některých ukázek z textu (např. na str. 20 postrádám analýzu uváděných ukázek – autorka pouze konstatuje, že „Styl K. Uhlíře je jako vždy velmi přirozený, nelpí na větné struktuře španělštiny, nebojí se větnou strukturu přeformulovat. Z dnešní perspektivy by mu u překladů povídek mohlo být vytýkáno nerespektování syntaxe originálu.... To je však dáno tehdejší **dobovou překladařskou normou...**“ (podtrženo J. K.). Na jakém základě autorka k tomuto závěru došla? Není uveden odkaz na odbornou literaturu?

Další problematičtější tvrzení nacházím na str. 46: „Na druhou stranu bych ráda vyzdvihla, že překlad je na svou dobu moderní, např. Uhlíř nepoužívá přechodníky, **které byly tehdy hojně používány a k nimž překlad španělského gerundia tíhne.**“ (podtrženo J. K.) – Co je zdrojem pro toto tvrzení?

Dalším problematičtější oddílem je i podkapitola zabývající se ohlasy díla J. Cortáзара – všechny recenze, na které se autorka odvolává, vyšly po r. 2000, proč není věnována pozornost i ohlasu v dobovém tisku při prvním vydání děl (60. – 70. léta)? I nulový ohlas lze z hlediska recepce díla interpretovat, nicméně autora neuvádí, zda se dobovému tisku věnovala a snažila se nějaký ohlas najít.

Celá kapitola věnovaná ohlasům díla na mne působí neuceleně-je ukončena citátem z Mattušovy recenze překladu románu *Výherci*. Zde se nabízí paralela k Levého koncepci dvojí normy v překladu a role překladu v domácí kultuře. Mohla by se autorka k těmto otázkám blíže vyjádřit? V diplomové práci zmínky o této problematice postrádám.

Určitou nejednotnost koncepce konstatuji rovněž v podkapitole věnované jednotlivým překladařům – zatímco u většiny z nich jsou uvedeny, byť neanalyzované, ukázky z překladů, u Vladimíra Medka a Jana Macheje je čtenář odkázán na samostatné oddíly práce. Za samostatný problém považuji styl diplomové práce. V řadě případů se autorce nepodařilo překonat závislost na odborné literatuře, z níž vycházela (např. první věta druhé odstavce na str. 9, vyjádření „na rozdíl od svého srovnatelně význačného současníka“, str. 10, „autor řady prologů“ na str. 14). V řadě případů pak práce působí spíše jako publicistická recenze než odborný text např. konstatování „V českém překladu tato Cortázarova sbírka díky překladařce funguje výborně“ (str. 27); „U tohoto díla je obzvláště důležitá role překladaře V. Medka, jehož mistrovství v překladu tohoto románu nemá obdoby.“ (str. 37)– z čeho vycházejí tato konstatování?

V poslední kapitole pak autorka analyzuje a srovnává překlady povídky *Pronásledovatel* y románem *Nebe, peklo, ráj*. V této souvislosti nemohu než opakovat, že dospěla k pouze filologickému srovnání jednotlivých jazykových jevů, nepodařilo se jí dospět např. k porovnání překladařské metody příslušných překladařů.

Závěr: Mgr. Marta Nejedlá si ve své práci vytkla poměrně náročný a mnohotvárný cíl. Ze širšího záběru pak vyplývají i výše zmíněné připomínky a výhrady. Zejména vzhledem k náročnosti tématu i přes zjevné nedostatky doporučuji práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako **velmi dobrou** s výhradou, že konečná známka bude stanovena na základě průběhu a výsledků obhajoby.

V Praze dne 26. 1. 2016

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
oponentka